

הנחיות לכתיבת עבודה סמינריונית בתואר שני בהיסטוריה

העבודה הסמינריונית נכתבת לאחר סיום קורס בחירה בתואר השני. כבר כתבתם עבודה סמינריונית בדיסציפלינה ההיסטורית בתואר הראשון או רפרט מורחב בדיסציפלינה כהשלמה לקראת התואר השני, ורפרט מסכם בקורס בחירה בתואר השני. כאן נחדד את הדרישות המיוחדות מעבודות סמינריוניות המוגשות במסגרת התואר השני.

מטרות העבודה: עבודה סמינריונית בוחנת את היכולת לכתיבה מדעית בנושא ממוקד. יש להציג בשפה ברורה את הנושא, שאלת / מטרת המחקר, שיטות המחקר, מהלך העבודה, התוצאות והמסקנות. העבודה אינה חייבת לחדש מהבחינה המחקרית, אך רצוי לנסות ולחדש ולו במעט. עבודת גמר מחקרית (תזה), לעומת זאת, היא עבודה שיש בה תרומה לקידום המדע והמחקר. עבודה סמינריונית עשויה להיות צעד בדרך לתזה למי שבכוונתו. לכתוב עבודה כזו, ואף להשתלב בה כאחד מפרקיה; במקרה זה מומלץ לבחור נושא שיוכל להשתלב בפרויקט הרחב של עבודת התזה. מכל מקום, גם אם אין כוונה לחידוש מחקרי וגם אם אין כוונה לכתוב עבודת תזה, כל עבודה סמינריונית חייבת להתייחס למצב המחקר המעודכן בנושא העבודה.

לוח זמנים

הרשמה: בשאלתא, מיד עם קבלת ציון הקורס הסופי, ולא יאוחר משישה חודשים ממועד זה.
אישור הצעת מחקר: אישור המורה את הנושא, שאלת המחקר, ראשי פרקים והביבליוגרפיה עד שלושה חודשים מיום ההרשמה. הנחיות להגשת ההצעה להלן.
הגשה: עד שישה חודשים מיום אישור הצעת המחקר.

מקורות העבודה: המקורות הראשוניים והספרות המחקרית יאושרו על ידי המורה.

היקף העבודה: 8,000-10,000 מלים.

שפת העבודה: עברית בלבד.

כללי ציטוט: יש להשתמש בשיטת הציטוט המקובלת בדיסציפלינה ההיסטורית, כמפורט ב"[כללי ציטוט ורישום ביבליוגרפיה](#)" שבאתר התוכנית ([ובחוברת ההזרקה](#)). שמרו על אחידות בשיטת הציטוט, בהערות השוליים וברשימה הביבליוגרפית המסכמת.
פורמט הגשה: אות David (Times New Roman באנגלית) גודל 12; רווח שורה וחצי; שוליים ימניים 3 ס"מ; שוליים שמאליים, עליונים ותחתונים 2 ס"מ.

תהליך העבודה

- שתי פגישות הדרכה:** עם המורה, בתחילת תהליך העבודה ובאמצעו / לקראת סיומו.
- מיקוד הנושא העבודה:** דיון זה עשוי להימשך זמן מה ולכלול גם קריאה מקדימה.
- הצעת מחקר:** 1-2 עמודים: (א) הצגת הנושא וחשיבותו; (ב) שאלת המחקר / מטרת המחקר; (ג) גישת המחקר והמקורות; (ד) ראשי פרקים. אם בעבודה יש חידוש מחקרי יש להציגו, וכן את תרומת העבודה לשיח המחקרי. לאחר אישור המורה – אפשר 'לצאת לדרך' הכתיבה.
- הכנת העבודה:** זהו תהליך דינמי, הכולל תנועה מתמדת בין איסוף מקורות וניתוחם, קריאת מחקרים וכתיבה. במהלך העבודה **חובה** להגיע לספריות אקדמיות.

- * בהיסטוריה מודרנית במיוחד, לעתים המחקר על נושא הופך להיות בעצמו מקור היסטורי.
- * בדיסציפלינת ההיסטוריה הכתיבה אינה רק ייצוג סופי של תוצאות מחקר אלא חלק אינטגרלי מהמחקר עצמו, המסייע להבהרת המחשבות ומקל על בניית הטענות. לכן כדאי להתחיל בכתיבה כבר בשלבים מוקדמים, ולזכור שלא כל מה שנכתב ייכלל גם בעבודה הסופית.
5. **ייחוד העבודה:** העבודה מבטאת את יכולות הניתוח, החשיבה והניסוח שלכם, וחייבת להיות יצירה עצמאית משלב התכנון ודרך הכתיבה. הפנו במדויק לכל מקור בו השתמשתם, ואת המידע עצמו **עבדו והציגו בשפתכם שלכם**. אפשר, ולעתים חיוני לצטט קטע חשוב ממקור (בין מירכאות), רק כשהוא נחוץ לדיון ורק במידה סבירה (בהתאמה להיקף העבודה; על פי רוב ציטוט כמה שורות). הקפידו על כתיבה בהירה, המהווה עדות לחשיבה בהירה ולטיעון ממוקד.
6. **טיוטות:** יש להגיש למורה טיוטות פרקים וטיוטת העבודה, ולתקן לאור ההערות.
7. **הגשה ובדיקה:** יש להקפיד הקפדה יתירה על הדרישות הפנימיות (עבודה עצמאית; כללי הציטוט) והחיצוניות (אחידות ברישום הפניות וביבליוגרפיה).
- את הטיוטות ואת נוסח העבודה הסופי יש לשלוח ישירות אל המורה, במייל. חובה לצרף הצהרת מקוריות חתומה (להלן / בשאלתא) לעותק שנשלח למורה. חובה להעלות קובץ דיגיטלי של העבודה למערכת שאלתא. העבודה המוערת עוברת הליכי בקרה במחלקה, והציון מפורסם בשאלתא. במייל יוחזר לכם עותק בליווי הערות המורה.

לכל היבטי הכתיבה ראו:

1. [ערכת סרטוני הדרכה לכתיבת עבודות בהיסטוריה](#)
2. [חוברת הדרכה לכתיבת עבודה סמינריונית בהיסטוריה](#)
3. [כללי כתיבה, הפניה וציטוט](#)

הצהרה על הכנה עצמאית של עבודה סמינריונית בקורס:

עבודה סמינריונית באוניברסיטה נועדה לאפשר לסטודנטים בשלב לימודים מתקדם ליישם את הידע והמיומנות האקדמיות שרכשו במהלך לימודיהם, ובהן יכולת קריאה, הבנה וניתוח של טקסטים מדעיים, אינטגרציה של סוגי ידע שונים, חשיבה ביקורתית, כושר תכנון מחקר וביצועו (במקרים מסוימים) ולבסוף, כתיבה מדעית רהוטה. העבודה חייבת להיות **יצירה עצמאית שלכם**. כדי להבחין בין תרומתכם לבין תרומות אחרים, וכדי למנוע פגיעה בקניין הרוחני של כותבים שעליהם מסתמכת העבודה, חובה להקפיד על ציון המקורות עליהם הסתמכתם. ש להצהיר מה המקור של כל אמירה או מידע שנלקח מאחרים, כציטוטים ישירים של אמירות או ממצאים, רעיונות, דעות, ופרשנויות של אנשים אחרים. סטייה מכללי ציטוט והפניה, לא כל שכן נטילה ללא ציון ראוי של חלקי עבודה או עבודה שלמה של כותבים אחרים, מתפרשת לחומרה כניסיון להציג דברי אחרים כדברי הכותבים עצמם והיא בבחינת עבירה חמורה על כללי האתיקה המדעית.

כדי למנוע אי הבנה בנדון יש לחתום על ההצהרה הבאה:

אני _____ ת.ז. _____ מצהיר.ה בזאת כי העבודה הסמינריונית המוצגת בזאת היא פרי יצירתי **העצמית** ונכתבה על-פי כללי ציטוט והפניה המקובלים באקדמיה. כמו כן, אני מצהיר.ה כי ידוע לי שהגשת עבודה אשר חלקים רבים ו/או משמעותיים ו/או מהותיים בה הועתקו מעבודה אחרת ו/או מכלי בינה מלאכותית, היא עבירה וכי אם יתגלה כי עברתי עבירה זו, תוגש נגדי תלונה על כך לוועדת המשמעת של האוניברסיטה הפתוחה.

תאריך: _____ חתימה: _____